

PROTOCOL D'ACTUACIÓ EN CAS DE MORT PER SUÏCIDI

CONTACTE AMB LA FAMÍLIA

Ⓞ El més aviat (en la mesura del possible) Ⓜ Responsable de l'entitat

01

CONTRASTAR LA INFORMACIÓ

02

DONAR EL CONDOL I OFERIR SUPORT

03

OBTENIR PERMÍS PER PARLAR DE LA MORT PER SUÏCIDI

04

INFORMAR-SE SOBRE LA CERIMONIA DE COMIAT

05

CONTACTAR AMB LES MEMBRES DE LA COMISSIÓ DE CRISIS (SI AQUEST GRUP NO ESTÀ CREAT, S'HAURIA DE CREAT)

CONTACTE AMB LA FAMÍLIA

CONVOCATORIA DE REUNIONS

Ⓞ El més aviat (en la mesura del possible) Ⓜ Responsable de l'entitat

10

PREPARAR L'ANUNCI OFICIAL

09

ORGANITZAR I PLANIFICAR LES ACCIONS

08

REPASSAR EL PROTOCOL

07

ANALITZAR LA SITUACIÓ

06

CONTACTAR AMB LA RESTA DE L'EQUIP DE L'ENTITAT

REUNIÓ DE LA COMISSIÓ DE CRISIS

Ⓞ El més aviat (en la mesura del possible)
Ⓜ Responsable de l'entitat + comissió de crisis

COORDINACIÓ AMB ELS EQUIPS

11

DEFINIR QUI DONARÀ LA NOTÍCIA

12

IDENTIFICAR LES PERSONES MÉS VULNERABLES

13

AVALUAR LA UTILITAT D'AJUDA EXTERNA

14

REDACTAR UNA NOTA INFORMATIVA PER A LES FAMÍLIES

15

DONAR LA NOTÍCIA DEL SUÏCIDI

1a REUNIÓ AMB L'EQUIP DE L'ENTITAT

Ⓞ Abans d'obrir l'entitat Ⓜ Responsable de l'entitat + comissió de crisis

20

INFORMAR LES PERSONES ABSENTS (SI ÉS EL CAS)

19

INFORMAR DE LES CERIMONIES DE COMIAT I PLANIFICAR LES PRÒPIES

18

DONAR LES CONSIGNES PER A L'ANUNCI

17

EXPLICAR EL PROTOCOL

16

OBRRIR UN ESPAI D'EXPRESSIÓ

SESSIÓ AMB INFANTS I JOVES

Ⓞ Tan bon punt s'obri l'entitat Ⓜ Monitores/caps + comissió de crisis

21

DONAR LA NOTÍCIA DE LA MORT DE LA COMPANYYA

22

OBRRIR UN ESPAI D'EXPRESSIÓ

23

ESTAR ATENTES A LES REACCIONS

24

DONAR INFORMACIÓ SOBRE LA CERIMONIA OFICIAL

25

DECIDIR ELS ACTES D'HOMENATGE

2a REUNIÓ AMB L'EQUIP DE L'ENTITAT

Ⓞ Durant la primera setmana
Ⓜ Responsable de l'entitat + comissió de crisis

INTERVENCIÓ AMB LES JOVES

30

PLANIFICAR ELS ACTES D'HOMENATGE

29

TORNAR A AVALUAR LA NECESSITAT D'AJUDA EXTERNA

28

SEGUIMENT DE LES PERSONES AFECTADES

27

POSADA EN COMÚ

26

FER UNA LLISTA DELS INFANTS/JOVES ABSENTS

CONTACTE AMB LA FAMÍLIA

Ⓞ Durant la primera setmana
Ⓜ Responsable de l'entitat

Ⓞ Data consensuada (dins les dues primeres setmanes)
Ⓜ Tota l'entitat

31

INFORMAR DELS ACTES DE COMIAT DE L'ENTITAT

32

OFERIR UN ESPAI D'EXPRESSIÓ

33

PREPARACIÓ DE L'HOMENATGE

34

ACTE CENTRAL

35

POSSIBLES ACTIVITATS EN GRUP

SEGUIMENTS

Ⓞ Setmanes i mesos posteriors Ⓜ Monitores/caps + comissió de crisis

REUNIÓ DE VALORACIÓ

Ⓞ Després de l'acte de comiat
Ⓜ Responsable de l'entitat + comissió de crisis

40

REUNIONS PERIÒDIQUES

39

SEGUIMENT DELS INFANTS I JOVES MÉS AFECTATS

38

RACÓ I ACTIVITATS PER AL RECORD

37

ESPAI D'ESCOLTA

36

BALANÇ DE L'APLICACIÓ DEL PROTOCOL

SEGUIMENT

PROTOCOL D'ACTUACIÓ EN CAS DE MORT PER SUÏCIDI

01

- La responsable de l'entitat serà l'encarregada d'assegurar-se de la notícia i que els detalls que ens han arribat són certs.
- 👉 Donar informació verídica a l'entitat i poder contestar a les preguntes dels infants i joves.

02

- Donar el condol de part de tot l'equip de l'entitat i oferir el nostre suport. Si la notícia no ens la dona la pròpia família, contactar nosaltres amb ella.
- 👉 Acompanyar en el dol i alleugerir la càrrega de tasques doloroses de la família, com pot ser haver d'explicar-ho un cop més.

03

- Preguntar a la família quines informacions volen que donem, aconsellant poder explicar la veritat. En cas que no vulguin que parlem de la causa de la mort, remarcar el fet que avui en dia els infants i joves tenen un ràpid accés a les notícies i als rumors mitjançant les xarxes socials i sempre és millor que adultes de referència puguin coordinar quan i de quina manera es dona la notícia del suïcidi.
- 👉 Evitar els rumors i poder fer tota la tasca posterior de psicoeducació i acompanyament en el dol per suïcidi.

04

- Saber quan i com serà la cerimònia. Si és oberta, demanar si els semblaria bé que hi anessin les membres de l'entitat.
- 👉 Poder informar l'entorn de l'entitat i prendre part.

05

- Anunciar la notícia i reunir l'equip encarregat de les situacions d'emergència el més aviat possible.
- 👉 Posar en marxa les accions previstes en el protocol des del minut 0.

10

- És bo disposar d'un model previ i adaptar-lo en funció de la situació. Posar el discurs per escrit i fer-ne còpies.
- 👉 Donar totes la mateixa informació, minimitzar l'impacte que pot causar una notícia d'aquest tipus.

09

- Entrar en els detalls de les diferents etapes, adaptar el protocol a la situació actual si és necessari.
- 👉 Posar-se en marxa de manera coordinada.

08

- Recordar el protocol i els rols de cadascú.
- 👉 Deixar clares les funcions de cadascú, evitar la improvisació.

07

- Compartir tota la informació sobre la situació i veure si hi ha característiques que s'han de tenir especialment en compte.
- 👉 Donar suport mutu a l'equip, començar a parlar la notícia, detectar factors agreujants.

06

- Convocar una reunió urgent abans de l'obertura de l'entitat.
- 👉 Poder estar preparades quan arribin els infants i joves de l'entitat.

11

- En la primera trobada amb l'equip al complet, donarà la notícia la responsable de l'entitat acompanyada per la comissió de crisi. Als infants és millor que la doni la monitora/cap de cada grup. En el grup de la jove que ha mort, la monitora/cap pot necessitar l'ajuda d'una membre de la comissió de crisi.
- 👉 Tenir temps per preparar-se per donar la mala notícia, evitar la improvisació.

12

- Fer una llista de les persones de l'entitat que podrien estar més afectades: amitats més properes, germanes, cosines, monitores/caps que coneixien l'infant o jove de fa molts anys, etc.
- 👉 Poder estar més atentes a les seves reaccions i oferir ajuda específica.

13

- Preveure si es necessitarà ajuda de professionals externes per a les diferents etapes del protocol.
- 👉 Rebre suport d'expertes en temes de dol i/o de suïcidi, alleugerir la càrrega emocional i de feina de les membres de l'entitat, introduir activitats educatives específiques.

14

- Informar les famílies del que ha passat i de les properes accions previstes, mitjançant un escrit.
- 👉 Fer participis les famílies, contribuir a la detecció de les persones més vulnerables des de casa.

15

- Reunir totes les persones de l'equip de l'entitat per informar del que ha passat.
- 👉 Informar de manera verídica amb la informació contrastada de la qual es disposa.

20

- Contactar amb les membres de l'entitat que es trobin fora, que no hagin pogut assistir.
- 👉 Controlar la informació, fomentar el suport mutu.

19

- Informar la resta de l'equip de la cerimònia familiar i poder planificar la temporalització del ritual de comiat que realitzarà l'entitat.
- 👉 Establir el marc temporal del ritual de comiat per tal de poder-ho parlar amb els infants i joves i consensuar-ne el contingut amb ells.

18

- Llegir juntes la circular de la notícia, donar consells de com donar-la, resoldre dubtes. Cal tenir en compte que una de les informacions que no és recomanable donar als infants i joves és la que fa referència al mètode que s'ha utilitzat en el suïcidi.
- 👉 Preparar-se per donar la mala notícia, evitar la improvisació.

17

- Informar de les diferents accions i fases del protocol i dels rols de cadascú. Coordinar quines responsables i monitores/caps necessitaran un suport específic amb el grup. Repartir les funcions que no estaven contemplades.
- 👉 Treballar en equip de manera coordinada, saber a qui adreçar-se per temes concrets, disminuir la sensació d'incertesa.

16

- Fomentar l'expressió de les emocions i el suport mutu. Oferir espai i temps per a poder-ne parlar.
- 👉 Poder acompanyar en l'impacte de la notícia, en el xoc inicial. Donar suport a les persones que més ho necessiten.

21

- En la mateixa franja horària, cada persona responsable amb el seu grup habitual i de manera adaptada a l'edat dels infants i joves. Tenir especial cura amb el grup al qual pertanyia l'infant o jove; aquí caldria que la persona responsable del grup habitual estigués acompanyada per alguna membre de suport de la comissió de crisi. Si la família ho ha autoritzat, parlar sense tabú del suïcidi i deixar que facin les preguntes que vulguin.
- 👉 Assegurar que totes reben les mateixes informacions al mateix moment i minimitzar el seu impacte.

22

- Fomentar l'expressió de les emocions i el recolzament, respectar els plors, els silencis i els temps de cadascú.
- 👉 Acompanyar el potencial traumàtic dels fets, iniciar el dol de manera saludable.

23

- Estar especialment atentes als diferents afrontaments dels infants i joves més propers a la persona difunta. Identificar els infants i joves més impactats; també cal vigilar la falta de reacció
- 👉 Identificar els infants i joves més vulnerables, oferir ajuda.

24

- Veure si alguns infants i joves desitzen participar de manera individual o grupal als actes de comiat oficials organitzats per la família. Informar prèviament del que està previst i com serà l'entorn i l'acte.
- 👉 Participar del dol col·lectiu, acomiadar-se i fer costada la família.

25

- En grups, o totes juntes si l'entitat és petita, preguntar als infants i joves què els agradaria fer en honor a la persona que ha mort, per acomiadar-la. Es pot fer un gran acte central i petites accions en els diferents grups.
- 👉 Donar importància al dol col·lectiu i al suport social. Recordar l'infant o jove pel que era i no pel seu últim acte. Afavorir el desenvolupament d'un dol saludable.

30

- Les responsables de cada grup informen les altres del que proposa el seu grup i/o les idees que han sorgit per fer un acte conjuntament. Vist i pla i suggeriments de la comissió de crisi. Repartiment de tasques.
- 👉 Afavorir que el comiat es faci en les millors condicions possibles.

29

- En funció de les reaccions i de les demandes, veure si cal demanar el servei d'expertes, si no s'ha demanat.
- 👉 Rebre assessorament en alguns punts en els quals es detectin dificultats, poder oferir activitats complementàries.

28

- Actualitzar el llistat de persones vulnerables i definir possibles actuacions individuals o grupals per ajudar-les. Valorar fer un contacte telefònic amb la família d'aquests infants i joves.
- 👉 Anticipar possibles bloquejos emocionals i prevenir conductes imitatives.

27

- Tot l'equip de l'entitat es reuneix de nou per veure com han rebut la notícia els infants i joves dels diferents grups i parlar amb la comissió de crisi de les dificultats que han trobat, tant en referència als infants i joves, com a elles mateixes.
- 👉 Tenir una visió general de la situació, fomentar la cohesió, ajudar i fomentar el suport mutu. Poder compartir dubtes i trobar possibles solucions entre totes.

26

- Anotar els infants i joves que falten. Contactar amb ells posteriorment i el més ràpid possible per donar-los la mateixa informació que a la resta.
- 👉 Controlar la informació, minimitzar l'impacte de la notícia.

31

- Explicar a la família afectada els actes d'homenatge que es faran a l'entitat, convidar-los sense compromís.
- 👉 Fer costat a la família i mostrar-li l'afecte que tothom li tenia al seu ésser estimat.

32

- Fomentar que les joves expressin com se senten ara que han tingut una mica de temps per integrar l'impacte de la notícia. Contestar a les preguntes que vagin sorgint.
- 👉 Potenciar l'expressió d'emocions i el suport mutu. Identificar i fer el seguiment de les joves més vulnerables.

33

- Acabar de planificar l'acte de comiat tenint en compte les converses prèvies i definir quines persones tindran un paper actiu en aquest, sempre de forma voluntària. Informar de l'assistència, en el cas que sigui així, de la família de la persona morta.
- 👉 Afavorir que sigui un acte significatiu. Organitzar espais d'intimitat i establir qui seran les adultes encarregades d'atendre els infants i joves que es desbordin.

34

- Organització i celebració de la cerimònia o acte d'homenatge previst.
- 👉 Acomiadar-se, afavorir el procés de dol, rebre suport de l'entitat.

35

- Petits actes d'homenatge i activitats complementàries a l'acte central, per tenir present la companya i parlar de la pèrdua. Se solen fer en el grup de les companyes de l'infant o jove i poden ser programades o sorgir de manera més espontània.
- 👉 Alleugerir el dolor, afavorir l'expressió de sentiments i el suport mutu.

40

- Valoració de les activitats, de l'ambient de l'entitat i de l'evolució de les persones més afectades.
- 👉 Afavorir la tornada a la normalitat de l'entitat. Aprendre per futures situacions. Fomentar la cura de les acompanyants i el suport mutu entre les membres de l'equip.

39

- Atenció específica als infants i joves més vulnerables, possibles activitats complementàries i derivacions.
- 👉 Atendre el patiment emocional, prevenir l'aparició de conducta suïcida.

38

- Mantenir un espai per al record on poder refugiar-se i expressar les emocions. Organitzar actes d'homenatge els dies assenyalats (data de naixement, aniversari de mort, etc.).
- 👉 Afavorir el procés de dol.

37

- Oferir un espai d'escolta on una persona de referència pugui atendre els infants i joves i altres membres de l'entitat que necessitin parlar sobre el que ha passat i com se senten des de la intimitat. Informar a tothom de l'existència d'aquest espai dins l'entitat i dels horaris d'atenció. Mantenir aquest espai durant, almenys, un període de 6 mesos a un any.
- 👉 Acompanyar en el dol, més enllà dels primers moments. Possibilitar les peticions d'ajuda.

36

- Valorar com han anat les diferents etapes del protocol, fer una llista del que ha funcionat bé i del que s'ha de millorar. Recollida de propostes.
- 👉 Millorar i adaptar el protocol a la realitat de l'entitat. Estar més ben preparades per la propera situació d'emergència.